

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
«ԿՈՏԱՅՔԻ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔՈՂԵՁ» ՊՈԱԿ

Հաստատում եմ Դ. Մարտիրոսյան

Կոտայքի տարածաշրջանային

պետական քոլեջի կառավարման

խորհրդի նախագահ

16 2018 թվական

ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ

ՂԵԿԱՎԱՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ, ԽՐԱԽՈՒՍՄԱՆ (ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՇԱՀԱԴՐԴՄԱՆ) ԿԱՄ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԵՆԹԱԴԿԵԼՈՒ

ՀՐԱԶԴԱՆ 2018

1. ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Գնահատման ընթացակարգը դիտարկվում է Կոտայքի տարածաշրջանային պետական քոլեջի ղեկավար և մանկավարժական աշխատողների խրախուսման կամ պատասխանատվության ենթարկելու գործիքակազմ, ինչպես նաև նրանց մասնագիտական կարողությունները կատարելագործելու, համապատասխան աջակցություն ապահովելու և սահմանված պահանջները վերանայելու նախապայման:

Գնահատման ընթացակարգը կազմված է հետևյալ հիմնական գործընթացներից՝

- ղեկավարներ և մանկավարժական աշխատողների մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների դիտարկում և **գնահատում**,
- գնահատման արդյունքներով՝ *խրախուսման կամ պատասխանատվության ձևի (եղանակի) մասին* որոշման ընդունում և համապատասխան առաջարկի ներկայացում ու դրա հիմնավորում,
- ղեկավարներ և մանկավարժական աշխատողների *գիտելիքների ու կարողությունների* **բարելավմանն ուղղված միջոցառումների** մասին առաջարկությունների ներկայացում,
- ղեկավարների և դասավանդողների *գրադուներների նկարագրերով* նրանց նկատմամբ սահմանված **պահանջների վերանայման** մասին առաջարկությունների ներկայացում:

Բացի այդ, սկզբնական շրջանում քոլեջի տնօրինությունը, խորհրդակցելով Խորհրդի հետ, սահմանում է ղեկավար և մանկավարժական աշխատողների աշխատանքային պարտականությունների շրջանակը՝ համապատասխանեցնելով դրանք *պաշտոնի նոր նկարագրերով* սահմանված պահանջներին:

Ընթացակարգի իրականացման բոլոր գործընթացները կազմակերպվում և վերահսկվում են Խորհրդի կողմից: Տնօրենը ապահովում է դրա գործարկման համար անհրաժեշտ բոլոր պայմանները:

Ստորև ներկայացվում են վերոնշյալ գործընթացների իրականացման երաշխավորվող եղանակները:

2. ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

Գնահատման հիմնական սկզբունքներն ու մոտեցումները

Գնահատման հիմնական սկզբունքներն են անկախությունը, օբյեկտիվությունը և զաղտնիությունը: Գնահատման իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է ղեկավարվել պաշտոնի նկարագրերով և գնահատվողների պաշտոնի նկատմամբ սահմանված այն պահանջներով, որոնք բխում են ուսումնական հաստատության կանոնադրական նպատակներից ու խնդիրներից: Գնահատման արդյունքների վրա էական ազդեցություն պետք է ունենա գնահատվողի կարողությունների փաստացի դիտարկման արդյունքների և սահմանված պահանջների նկատմամբ համեմատական վերլուծության արդյունքները:

Գնահատումը պետք է առաջին հերթին ուղղված լինի անձնակազմի մասնագիտական գիտելիքների, կարողությունների և կատարողականության մակարդակի բացահայտմանը,

սակայն պետք է նպատակ հետապնդի նաև պարզել գնահատվողի աշխատանքային շահադրդվածության (մոտիվացիայի) աստիճանը, նրա մասնագիտական ներուժը և առկա աշխատանքային խնդիրները հետազայում նրա որակավորման բարձրացման անհատական կարիքները որոշարկելու և կատարողականության բարելավմանն ուղղված անհրաժեշտ գործողությունները պլանավորելու նպատակով:

Գնահատման ընթացակարգերը

Քոլեջում գնահատման ընթացակարգը ներդնելուց հետո առաջին ուսումնական տարվա ընթացքում գնահատումն իրականացվում է մեկ անգամ, իսկ հետագա տարիներին՝ երկու տարին մեկ անգամ: Ընդ որում, առաջին գնահատման արդյունքներով խրախուսման կամ պատասխանատվության ենթարկման որևէ միջոցներ չեն կիրառվում: Այն նպատակ ունի միայն բացահայտել դասավանդողների գիտելիքների ու կարողությունների առկա վիճակը, հատկապես դրանց բացերն ու կատարողականության թերությունները, ի ցույց դնել դրանք գնահատվողին հնարավորություն ընձեռելով նրան լուծել այդ խնդիրները մինչև հաջորդ գնահատումը, միաժամանակ, անհրաժեշտ աջակցություն ցուցաբերելով այն հարցերում, որոնք դասավանդողն ինքնուրույն լուծել չի կարող (օրինակ՝ մասնակցություն վերապատրաստման դասընթացների և այլն):

Գնահատման արդյունքով պատասխանատվության ենթարկված ղեկավարների և մանկավարժական աշխատողների կատարողականության հնարավոր արագ բարելավում ապահովելու նպատակով, նրանք 6-ից 12 ամսվա ընթացքում ենթարկվում են կրկնակի գնահատման:

Գնահատման համար կիրառվում է փաստաթղթերի համակարգ, որը ներկայացված է Հավելվածում:

Գնահատման ընթացակարգը բաղկացած հետևյալ հաջորդական փուլերից՝

1. նախնական փուլ, որի ընթացքում հավաքվում են հետագա գնահատման համար անհրաժեշտ նախնական տեղեկությունները,
2. հարցազրույց գնահատվողի հետ,
3. գնահատվողի աշխատանքի փաստաթղթային և գործնական ուսումնասիրություն,
4. տեսական և գործնական թեստավորում (ոչ պարտադիր),
5. հանդիպումներ և հարցազրույցներ շահագրգիռ կողմերի հետ,
6. կարողությունների և կատարողականության վերջնական գնահատում,
7. գնահատվողի կարողությունների և կատարողականության բարելավման վերաբերյալ արաջարկությունների մշակում:

Նախնական փուլ

Գնահատման նախնական փուլում Խորհրդի կողմից սահմանվում է հաստատության անձնակազմի անդամների գնահատման ժամանակացույց՝ որում յուրաքանչյուր աշխատակցի գնահատման ողջ գործընթացին տրամադրում է 4 աշխատանքային օր (էթե իրականացվում է նաև գնահատվողի տեսական և գործնական թեստավորում, ապա 5

աշխատանքային օր): Գնահատման միջոցառումների պայմանական բաշխումն՝ ըստ օրերի, ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում.

Օրեր	Գնահատման գործընթացի միջոցառումներ
I օր	<ul style="list-style-type: none"> • գնահատվողը լրացնում է «Ինքնագնահատման թերթիկը» • գնահատվողի անմիջական ղեկավարը լրացնում է «Նախնական գնահատման թերթիկը»
II օր	<ul style="list-style-type: none"> • գնահատվողը ծանոթանում է լրացված «Նախնական գնահատման թերթիկին» • գնահատողը ծանոթանում է «Ինքնագնահատման թերթիկին» և «Նախնական գնահատման թերթիկին» • իրականացվում է հարցազրույց գնահատվողի հետ • իրականացվում է գնահատվողի վարչական և(կամ) մեթոդական փաստաթղթային ուսումնասիրություն
III օր	<ul style="list-style-type: none"> • իրականացվում է գնահատվողի աշխատանքի գործնական ուսումնասիրություն • Իրականացվում են հանդիպումներ և հարցազրույցներ շահագրգիռ կողմերի հետ:
IV օր	• Իրականացվում է գնահատվողի տեսական և գործնական թեստավորում
V օր	• Իրականացվում է գնահատվողի կարողությունների և կատարողականության վերջնական գնահատում և արդյունքների ներկայացում Խորհրդին:

Ժամանակացույցով հստակ սահմանվում է նաև յուրաքանչյուր գնահատվողի հետ հարցազրույցի օրն ու ժամը, որից առնվազն մեկ շաբաթ առաջ գնահատվողին Խորհրդի քարտուղարության կողմից տրամադրվում է «Ինքնագնահատման թերթիկը», որը նա պետք է լրացնի սեփական աշխատանքի ընթացքն ու արդյունքներն ամփոփելու, վերլուծելու, ինչպես նաև որոշակի ինքնագնահատում կատարելու նպատակով:

Գնահատվողի անմիջական ղեկավարը լրացնում է «Նախնական գնահատման թերթիկը» գնահատվողի կարողությունների և կատարողականության մակարդակի մասին իր կարծիքն արտահայտելու նպատակով:

Գրանցված թերթիկները հանձնվում են գնահատող(ներ)ին, իսկ այլ անձանց դրանք տրամադրվել չեն կարող բացառությամբ ծագած վեճերի հարթման համար անհրաժեշտ դեպքերի:

Հարցազրույց գնահատվողի հետ

Գնահատվողի հետ հարցազրույցը պետք է տեղի ունենա ճիշտ նշանակված օրն ու ժամին: Հարցազրույցը, որին հատկացվում է առավելագույնը մեկ ժամ, իրականացնում է (են) գնահատող(ներ)ը՝ դեմ առ դեմ:

Գնահատողները նախապես կազմում են հարցազրույցի ծրագիրը, որը պետք է բավարար ժամանակ հատկացնի բոլոր քննարկվելիք հարցերին: Հարցազրույցը պետք է անցկացվի բարյացակամության մթնոլորտում և տրամադրի անկեղծ քննարկման:

Գնահատվողի աշխատանքի փաստաթղթային և գործնական ուսումնասիրություն

Այս փուլն իրականացվում է գնահատվողի կողմից վարած (լրացված) և/կամ մշակված փաստաթղթերի հնարավորինս լայն շրջանակի ուսումնասիրության միջոցով՝ նպատակ ունենալով պարզել, թե որքանով են դրանք համապատասխանում գնահատվողի պաշտոնի նկարագրով սահմանված պահանջներին: Առանձին գնահատվում է յուրաքանչյուր տեսակի փաստաթղթի համապատասխանությունը վերոնշյալ պահանջներին:

Գնահատող(ներ)ի պահանջով՝ թե՛ գնահատվողը, թե՛ հաստատության ղեկավարությունը պետք է նրան(ց) տրամադրեն գնահատվողի աշխատանքին վերաբերող անհրաժեշտ փաստաթղթերը:

Գնահատվողի աշխատանքի գործնական ուսումնասիրությունն իրականացվում է նրա աշխատանքի բնականոն ընթացքի դիտման եղանակով, օրինակ՝ վարած դասերին, համապատասխան ամբիոնի նիստերին, նրա մասնակցությամբ այլ աշխատանքային (ներառյալ՝ դասավանդման հետ կապված) միջոցառումներին գնահատող(ներ)ի ներկա գտնվելու միջոցով:

Գնահատման համապատասխան եղանակներն ընտրվում են գնահատող(ներ)ի կողմից՝ իրենց հայեցողությամբ՝ էլեկտրոնային կապակցահարմարությունից: Գնահատող(ներ)ը չպետք է որևէ կերպ միջամտեն գնահատվողի աշխատանքային գործունեությանը կամ խաթարեն այն:

Ինչպես և փաստաթղթային գնահատման ժամանակ, այս դեպքում նույնպես պետք է ուսումնասիրվի և գնահատվի գնահատվողի կատարողականության համապատասխանությունը պաշտոնի նկարագրով սահմանված պահանջներին՝ ըստ առանձին աշխատանքային գործընթացների կատարման չափանիշների:

Տեսական և գործնական թեստավորում (ոչ պարտադիր)

Գնահատվողի պաշտոնի նկարագրով սահմանված այն գիտելիքներն ու կարողությունները, որոնք հնարավոր չէ բացահայտել դիտումների կամ փաստաթղթերի ուսումնասիրության միջոցով (օրինակ՝ արդիական մասնագիտական տեղեկատվությանը, օտար լեզուներին, համակարգչային և այլ տեխնիկային տիրապետելը), ստուգվում են տեսական և գործնական թեստավորման միջոցով: *Գնահատման գործընթացի այս փուլը, սակայն, պարտադիր չէ և կարող է իրականացվել միայն դրա համար անհրաժեշտ ռեսուրսների առկայության դեպքում*

Թեսթերը կազմում են գնահատողները՝ գնահատվողի կողմից դասավանդվող առարկային (մոդուլներին) վերաբերող ոլորտի մասնագետների աջակցությամբ, իսկ

թեսթավորումն անցկացվում է ուսումնական հաստատությունում՝ խորհրդի սահմանված կարգով:

Գնահատվողները թեսթավորումից առնվազն մեկ շաբաթ առաջ ծանոթանում են թեստային հարցերին և առաջադրանքներին:

Գնահատվողի տեսական և գործնական թեսթավորման օրյեկտիվությունն ապահովելու նպատակով՝ այն իրականացվում է գնահատողների՝ առնվազն 3 հոգուց բաղկացած խմբի կողմից:

Հանդիպումներ և հարցազրույցներ շահագրգիռ կողմերի հետ

Գնահատվողի աշխատանքի որակի մասին առավել օրյեկտիվ կարծիք կազմելու նպատակով գնահատողները հանդիպումներ և հարցազրույցներ են անցկացնում նաև նրա աշխատանքի ընթացքի և/կամ արդյունքների հետ առնչվող անձանց հետ:

Այդ անձանց ցանկը կարող է ներառի

- հաստատության նույն ամբիոնի (բաժնի, առարկայական և ցիկլային հանձնաժողովի և այլն) մանկավարժներ՝ առնվազն 3 հոգի,
- հաստատության ղեկավար աշխատողներ, որոնց ենթակայությամբ աշխատում է գնահատվողը՝ առնվազն 2 հոգի,
- ուսանողներ, ում դասավանդում է գնահատվողը՝ առնվազն 3 հոգի,
- ուսանողների ծնողներ՝ առնվազն 5 հոգի,
- այն կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ, որոնց հետ համագործակցում է հաստատությունը (կամ, որոնք հաստատության գործունեության շահառու են), և միաժամանակ՝ շփվում գնահատվողը՝ առնվազն 1 հոգի յուրաքանչյուր կազմակերպությունից:

Հանդիպումների ու հարցազրույցների ընթացքում պետք է պարզվեն հարցվողների կարծիքները գնահատվողի մասնագիտական կարողությունների և անձնային հատկանիշների դրսևորումների մասին, ինչպես նաև բացահայտվեն գնահատվողի գործունեության օրյեկտիվ արդյունքները: Այս հարցումների արդյունքներն արձանագրվում են գնահատողի կողմից՝ հետագայում վերջնական գնահատման համար օգտագործելու նպատակով:

Հաստատության Խորհուրդը և տնօրինությունը աջակցում են գնահատող(ներ)ին հարցվողների հետ կապեր հաստատելու գործում:

Կարողությունների և կատարողականության վերջնական գնահատում

Նախորդ փուլերի ընթացքում հավաքված տեղեկությունների վերլուծության հիման վրա կատարվում է գնահատվողի կարողությունների և կատարողականության վերջնական գնահատում, որը ներկայացվում է «Գնահատման թերթիկով»:

Գնահատումը կատարվում է՝ ըստ պաշտոնի նկարագրով սահմանված բոլոր պահանջների՝ պատասխանատվության և բարդության սահմանված աստիճանին համապատասխան: Աշխատանքային գործընթացների կատարման յուրաքանչյուր չափանիշի համար տրվում է գնահատական ըստ հետևյալ սանդղակի.

ա) գերազանցում է,

բ) բավարարում է լիարժեք,

գ) բավարարում է՝ որոշ թերություններով,

դ) չի բավարարում:

Գնահատման թերթիկում բերվում են նաև բացահայտված թերությունների և/կամ գերազանցության հիմնավորումները:

Բացի այդ, գնահատական է տրվում նաև գնահատվողի շահադրդվածության աստիճանին և մասնագիտական ներուժին: Նշվում են նաև գնահատվողի աշխատանքի արդյունավետ կատարմանը խոչընդոտող խնդիրները՝ ըստ գնահատողի դիտարկումների:

Գնահատման լրացված թերթիկը տրամադրվում է նախ՝ գնահատվողին՝ ծանոթանալու նպատակով, ապա՝ Խորհրդին՝ գնահատվողի նկատմամբ հնարավոր խրախուսանք կիրառելու կամ նրան պատասխանատվության ենթարկելու մասին որոշում կայացնելու համար: Համապատասխան իրավական ակտով պետք է սահմանվի, որ Խորհրդի այս որոշումը պարտադիր է հաստատության տնօրենի կողմից կատարման համար: Անհամաձայնության դեպքում հարցը կարգավորվում է հաստատության տնօրենի և Խորհրդի միջև բանակցությունների միջոցով, իսկ դրանց արդյունքում փոխհամաձայնության չհանգելու դեպքում՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Քոլեջի տնօրենի գնահատման պարագայում, նրան պատասխանատվության ենթարկելու մասին Խորհրդի որոշումը ներկայացվում է հաստատության պետական լիազոր մարմնին, իսկ խրախուսանք կիրառելու մասին որոշումը՝ տնօրենին:

Գնահատվողի կարողությունների և կատարողականության բարելավման վերաբերյալ առաջարկությունների մշակում

Գնահատող(ներ)ը մշակում է (են) առաջարկություններ գնահատվողի կարողությունների և կատարողականության բարելավման վերաբերյալ, որտեղ հստակ նշվում են այն գիտելիքները, կարողությունները, ինչպես նաև անձնական հատկանիշները, որոնք բարելավման կամ ձևավորման կարիք ունեն: Կարող են կատարվել առաջարկություններ ուսուցման, վերապատրաստման, որակավորման բարձրացան կոնկրետ դասընթացների մասնակցելու վերաբերյալ:

Գնահատողները

Գնահատման նախնական փուլում քոլեջի Խորհուրդն ընտրում է գնահատողներին, որոնց թեկնածությունների առաջադրման և հաստատման կարգը նախապես սահմանում է ինքը՝ Խորհուրդը: Գնահատող կարող է լինել նաև Խորհրդի անդամներից յուրաքանչյուրը՝ բացառությամբ քոլեջի աշխատողների և ուսանողների: Գնահատողների կազմը քննարկվում է քոլեջի ղեկավարի հետ, սակայն վերջնական որոշումը կայացնում է Խորհրդի նախագահը:

Գնահատողները պետք է ընտրվեն համապատասխան որակավորում կամ փորձ ունեցող անձանց թվից, որոնք տիրապետում են գնահատման վերը նշված բոլոր գործողությունների իրականացման կարողություններին:

Գնահատողների, ընդհանուր առմամբ, պետք է բավարարեն հետևյալ պահանջները՝

- բարձրագույն կրթություն,

- գնահատման մեթոդաբանության և տեխնիկայի իմացություն,
- հաղորդակցվելու գերազանց կարողություններ,
- բանակցություններ և հարցազրույց վարելու կարողություն,
- ՄԿՈՒ ոլորտի լավ իմացություն,
- կառավարման հարցերի գերազանց իմացություն,
- թիմում աշխատելու կարողություն,
- տեղեկատվության վերլուծության և տվյալների մշակման կարողություն,
- կայունություն սթրեսի և այլ պրոբլեմային իրավիճակների հանդեպ:

Խորհուրդների կողմից նախապես ընտրված գնահատողները մինչև իրենց աշխատանքին անցնելը անցնում են համապատասխան վերապատրաստում, որը կազմակերպվում է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության սահմանված կարգով:

3. ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻՑ ԲՆՈՂ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐԸ

Գնահատման արդյունքների հիման վրա Խորհուրդը որոշում է կայացնում յուրաքանչյուր գնահատվողի նկատմամբ խրախուսանք կիրառելու, նրան պատասխանատվության ենթարկելու կամ նրա նկատմամբ որևէ միջոց չկիրառելու վերաբերյալ, որն ի կատար է ածվում հաստատության տնօրենի կողմից (տնօրենի որպես գնահատվողի հանդես գալու դեպքում, նրան պատասխանատվության ենթարկելու որոշումը, Խորհրդի առաջարկության հիման վրա, ընդունվում և իրականացվում է հաստատության լիազոր պետական մարմնի կողմից): Խրախուսանքների և տույժերի չափերն ու ձևերը ըստ գնահատման արդյունքների, նախապես սահմանվում են Խորհրդի որոշմամբ: օրինակելի տարբերակները:

Խրախուսման ձևերը և չափերը

Գերազանցած կատարման չափանիշներ, % կատարման չափանիշների ընդհանուր քվից (մյուս կատարման չափանիշների լիարժեք ապահովման դեպքում)	Խրախուսման ձևը և չափը
100	Միանվագ դրամական պարգևատրում և վազագույն աշխատավարձի չափով
75-99	Միանվագ դրամական պարգևատրում և վազագույն աշխատավարձի 50% չափով
50-74	Միանվագ դրամական պարգևատրում և վազագույն աշխատավարձի 30% չափով
25-49	Միանվագ դրամական պարգևատրում և վազագույն աշխատավարձի 10% չափով
25-ից ցածր	Շնորհակալության հայտարարում

Խրախուսման շարունակական բնույթ կրող միջոցների ազդեցությունը շարունակվում է մինչև հաջորդ գնահատումը:

Պատասխանատվության հնարավոր տեսակները

Պատասխանատվության տեսակները կարող են սահմանվել ըստ գնահատման արդյունքների՝ ստորև բերված *օրինակելի* սանդղակի համաձայն.

Թերություններով ապահոված կատարման չափանիշներ, % կատարման չափանիշների ընդհանուր քվից (մյուս կատարման չափանիշների լիարժեք ապահովման դեպքում)	Տույժի տեսակը
25-ից ցածր (0-ից բարձր)	Նկատողություն
25-49	Խիստ նկատողություն
50-ից բարձր	Աշխատանքային պայմանագրի լուծում

4. ԱՄՓՈՓԻՉ ԴՐՈՒՑՔՆԵՐ

Գնահատման գործընթացի ամփոփման հիման վրա քոլեջի խորհուրդը տնօրենի հետ համատեղ նախատեսում է միջոցառումներ (օրինակ վերապատրաստման դասընթացներ):

Գնահատման գործընթացի ֆինանսավորումը

Գնահատման միջոցառումների իրականացման, ինչպես նաև աշխատողների ֆինանսական շահադրդման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցները նախատեսվում են քոլեջի տարեկան նախահաշվում՝ շահույթի 50% չափով:

Կոտայքի տարածաշրջանային պետական քոլեջի տնօրեն

Գ. Գևորգյան